

Veiligheid & Gezondheid

Steeds wijzer

wijzer
in opvang

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Missie/Visie	3
3. Doel	3
4. Borging van het beleid	3
5. Grote en Kleine risico's beschreven in de Wijzer checklist	4
5.1 Grote risico's	4
5.2 Kleine of aanvaardbare risico's	5
6. Wijzer checklist	5
6.1 Fysieke Veiligheid	5
7. Sociale en emotionele veiligheid	8
8. Risico's voor de Gezondheid	10
8.1 Persoonlijke hygiëne	10
8.2 Schoonmaken en desinfecteren	12
8.3 Voedselveiligheid	13
8.4 Protocollen	15
9. Een gezond en veilig binnenmilieu	15
10. Een gezond en veilig buitenmilieu	17
10.1 Protocollen	19
11. Het proces van implementatie	19
12. Belangrijke maatregelen Beleid Veiligheid & Gezondheid toegelicht en nader beschreven	20
12.1 Vier ogen principe	20
12.2 Achterwacht	20
12.3 Bedrijfshulpverlening (BHV & EHBO)	20
13. Communicatie en afstemming intern en extern	21
14. Ondersteuning bij en melding van klachten	21

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Wijzer in Opvang. Hierin wordt beschreven en inzichtelijk gemaakt hoe we binnen onze organisatie omgaan met risicovolle situaties. Ook wordt in dit plan beschreven wat we doen om dit soort situaties te voorkomen.

We vinden het belangrijk dat kinderen de wereld mogen ontdekken en dat ze bij ons leren om te gaan met de kleine risico's die voorkomen op het kindcentrum.

In dit beleidsplan worden de grote en kleine risico's benoemd en beschreven. Binnen Wijzer in Opvang maken we gebruik van de Wijzer checklist die zowel de grote risico's als de kleine risico's in kaart brengt. In samenwerking met de medewerkers van elke locatie worden de uitkomsten van deze checklist jaarlijks onder de loep genomen.

Bewustwording, bewust zijn en professioneel handelen van medewerkers vormen een belangrijke basis voor een veilige en gezonde speel-, leef- en werkomgeving.

2. Missie/Visie

Wij bieden opvang aan kinderen in een veilige en gezonde omgeving door:

- kinderen veilig te leren omgaan met kleinere risico's;
- kinderen af te schermen van grote risico's door gezond te handelen;
- kinderen uit te dagen de wereld te ontdekken en hen te prikkelen in hun ontwikkeling;
- hygiënisch te handelen

3. Doel

- Kinderen kunnen onbezorgd spelen en zich optimaal ontwikkelen in een veilige en gezonde omgeving. Er is een veilige en gezonde omgeving gecreëerd waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Medewerkers voelen zich verantwoordelijk en zijn zich bewust van de grote en kleine risico's.
- Ouders hebben vertrouwen in ons handelen bij risicovolle situaties en brengen hun kind graag naar een locatie van Wijzer.

4. Borging van het beleid

Een levend beleidsdocument ontstaat door een cyclus van opstellen, implementeren, evalueren en actualiseren. Dat doen wij als volgt:

- Samen met de medewerkers van de locaties brengen we de grote en kleine risico's in kaart door middel van de Wijzer checklist. Er wordt een plan van aanpak gemaakt met aandachts- en verbeterpunten. Jaarlijks worden deze punten opnieuw getoetst en geëvalueerd en indien nodig wordt het beleid aangepast.
- Bij indiensttreding krijgt elke nieuwe medewerker informatie van de leidinggevende over ons veiligheids- en gezondheidsbeleid.
- In de overlegstructuur van de locatie zijn veiligheid en gezondheid een vast onderwerp.
- Ouders en medewerkers worden via de leidinggevende van de locatie op de hoogte gesteld van actuele zaken ten aanzien van het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Verder is het veiligheids- en gezondheidsbeleid zowel inzichtelijk op de locatie als op de website van Wijzer: www.wijzer.nu.

5. Grote en Kleine risico's beschreven in de Wijzer checklist

In de Wijzer checklist staat beschreven welke maatregelen en afspraken er genomen worden om zowel grote als kleine risico's voor de gezondheid en veiligheid van kinderen te voorkomen en te beperken. Tevens wordt beschreven op welke wijze kinderen wordt geleerd om te gaan met risico's binnen hun speel- en leeromgeving.

In het bepalen van grote en kleine risico's binnen onze kindcentra wordt rekening gehouden met locatie-gebonden omstandigheden.

Het veiligheids-en gezondheidsbeleid wordt geïmplementeerd op elke locatie.

Tijdens de implementatiebijeenkomst met alle medewerkers wordt de Wijzer checklist gecontroleerd. De risico's worden besproken en afgevinkt. Als men een punt van de checklist niet kan afvinken wordt dit een actie-verbeterpunt tenzij de maatregel of afspraak niet van toepassing is op de betreffende locatie. Daarnaast vult iedere locatie de Wijzer checklist aan met locatie-gebonden risico's en de maatregelen en afspraken om deze te voorkomen of te beperken.

5.1 Grote risico's

Grote risico's zijn risico's die kunnen leiden tot ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen met mogelijk grote gevolgen. Het gaat hierbij om grote risico's met betrekking tot:

- de fysieke veiligheid
- de sociale en emotionele veiligheid
- de gezondheid

5.2 Kleine of aanvaardbare risico's

Leren omgaan met risicovolle situaties is erg belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: zij leren risico's inschatten en ontwikkelen vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich (opnieuw) voordoet.

Daarom aanvaarden wij binnen onze opvang de risico's waarvan wij de gevolgen kunnen overzien. Kleine of aanvaardbare risico's vinden we in:

- het binnenmilieu
- het buitenmilieu

6. Wijzer checklist

Onderstaande onderwerpen zijn terug te vinden in de Wijzer checklist. Iedere locatie gaat de onderwerpen na vinkt ze af, benoemt de risico's en formuleert zo nodig de acties.

6.1 Fysieke Veiligheid

Met fysieke veiligheid bedoelen we de mate waarin kinderen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en gevaar van niet-menselijke oorsprong (biologisch of technologisch). De afspraken en handelingen die de fysieke veiligheid van de kinderen zo goed mogelijk waarborgen worden hieronder beschreven.

Vallen van hoogte

- ✓ Bij de raampartijen staan geen opstapjes of ander materiaal waar kinderen mogelijk op kunnen klimmen.
- ✓ De ramen staan open op een kierstand.
- ✓ De medewerker begeleidt het kind bij het traplopen naar de aankleedtafel.
- ✓ De medewerker blijft bij het kind tijdens het verschonen.
- ✓ Wij maken gebruik van bedden en matrassen die voor kinderopvang zijn gecertificeerd en passen bij de leeftijd.
- ✓ Bij zowel het kinderdagverblijf als de peuteropvang is er bij het buitenspelen toezicht conform het protocol 'spelen'. Daar waar nodig worden de kinderen begeleid bij het spelen op speeltoestellen. Ook wordt de kinderen geleerd hoe zij veilig kunnen spelen op de toestellen.
- ✓ De medewerker controleert de speeltoestellen op eventuele defecten. Bij constatering van een defect wordt hiervan direct melding gemaakt bij de leidinggevende en mag het speeltoestel niet meer worden gebruikt tot het gerepareerd is.

- ✓ De omheining is waar mogelijk zo gemaakt dat er niet in geklommen kan worden. Ook wordt de kinderen geleerd niet te klimmen op de omheining en worden de oudere kinderen erop gewezen het goede voorbeeld te geven.
- ✓ De medewerker praat met de kinderen over de risico's van hun klimactiviteit.

Verstikking

- ✓ Het speelgoed is goedgekeurd en gecertificeerd en past bij de leeftijd van het kind.
- ✓ Koordjes van speelgoed mogen niet langer zijn dan 22cm.
- ✓ Koordjes van kleding worden gecontroleerd of verwijderd.
- ✓ Er worden geen tuigjes in bed gehanteerd.
- ✓ Snoeren van elektrische apparaten bevinden zich buiten het bereik van kinderen of zijn achter een koof verborgen.
- ✓ Jonge kinderen eten en drinken onder toezicht en worden begeleid aan tafel. Oudere kinderen (BSO) worden gewezen op de gevaren van het rennen met snoep en dergelijke.
- ✓ Plastic zakken ruimen wij op.
- ✓ Er wordt voortdurend gecontroleerd op kleine onderdelen op de vloer.
- ✓ Bij het spelen met kleine en fijne materialen (bijv. klei, kralen en dergelijke) wordt er toezicht gehouden en de medewerker begeleidt het kind bij de activiteiten zodat materialen die op de grond vallen direct worden gesignaleerd en kunnen worden opgeraapt. Dit omdat op de grond jonge kinderen rondkruipen.
- ✓ Bij het gebruik van ballonnen maakt men gebruik van een daarvoor bestemde opblaaspomp.
- ✓ Tassen van medewerkers worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen.

Vergiftiging

- ✓ Wij zijn terughoudend wat betreft het toedienen van medicatie. Er is een apart hoofdstuk in dit beleidsplan opgenomen met betrekking tot het verstrekken van medicijnen.
- ✓ Alle medewerkers zijn op de hoogte van de Gif-wijzer.
- ✓ Alle schoonmaakproducten, mierenlokdoosjes of andere chemische producten staan buiten het bereik van kinderen.
- ✓ Er worden geen spuitbussen, middelen als terpentijn of lijmproducten voor volwassenen en dergelijke gebruikt in een ruimte waarin kinderen verblijven.
- ✓ Secondelijm (of een dergelijk product) wordt alleen door volwassenen gehanteerd.
- ✓ Bij de keuze van alle producten wordt sowieso rekening gehouden met kinderen: de meest milde varianten hebben de voorkeur. Bestrijdingsmiddelen worden in overleg met de daarvoor aangewezen instanties ingezet.
- ✓ Onderhoud van vloeren vindt plaats wanneer er geen kinderen aanwezig zijn.

- ✓ Buitenruimte: De pedagogisch medewerkers zijn alert op de controle van giftige planten, paddenstoelen, besjes en andere materialen die niet thuishoren op een plaats waar kinderen spelen.
- ✓ Insecten: De pedagogisch medewerkers zijn alert op bijen/wespen en het rapporteren van eventuele nesten en hoe te handelen om een steek te voorkomen.

Verbranding

- ✓ Jonge kinderen (0-6 jaar) komen niet zonder toezicht in de keuken.
- ✓ Het keukengedeelte met keukenapparatuur is afgesloten daar waar kinderen verblijven. Dit kan door middel van een deur of een hekje.
- ✓ Bij het geven van flesvoeding wordt de voeding voor hij wordt gegeven eerst getest op de juiste temperatuur. Dit gebeurt op de binnenkant van de pols. De voeding heeft de juiste temperatuur wanneer de druppel niet warm of koud aanvoelt op de pols.
- ✓ Opgewarmd eten uit de magnetron, dient niet met blote handen uit het apparaat te worden gehaald (gebruik ovenwanten of theedoek) vervolgens laat met het eten staan totdat de stoom weg is. Lees verder ook de gebruiksaanwijzing op de verpakking.
- ✓ Als een kind wordt afgespoeld of gebadderd, voelt de medewerker eerst zelf of het water de juiste temperatuur heeft. Dit wordt gedaan met behulp van een badthermometer of de elle boog.
- ✓ Er wordt gebruik gemaakt van thermosstaatkranen. Deze kunnen standaard afgesteld worden op de gewenste temperatuur. Dit wordt door de afdeling Facilitair uitgevoerd.
- ✓ Apparaten staan buiten het bereik van kinderen.
- ✓ Op de Buitenschoolse Opvang wordt de waterkoker alleen door de medewerkers gebruikt.
- ✓ Kook- en bakactiviteiten worden goed voorbereid. De kinderen worden vooraf geïnformeerd, geïnstrueerd en gewezen op eventuele gevaren van verbranding. De activiteiten zijn passend voor de leeftijd van de kinderen.
- ✓ Heet water, thee en koffie worden bewaard in de daarvoor bestemde thermoskannen en staan buiten het bereik van de kinderen.
- ✓ Hete dranken staan altijd buiten het bereik van de kinderen.
- ✓ Wanneer er thee wordt aangeboden wordt dit eerst door de medewerkers aangelengd met lauw water.

Verdrinking

- ✓ Het gebruik van zwembadjes is te allen tijde onder toezicht. De hoeveelheid water in het zwembadje wordt afgestemd op de leeftijd en de mogelijkheden van het kind.
- ✓ Een kind wordt niet alleen gelaten in een badje of wasbak in de sanitaire ruimte.

- ✓ Bij uitstapjes wordt eerst goed overwogen of de omgeving of locatie geschikt is.
- ✓ Bij uitstapjes, waar zwemmen het thema is, nemen de medewerkers eerst het protocol: Spelen, Hitteprotocol en Wateractiviteiten goed door!

Uitstapjes en vervoer

- ✓ In het verkeer worden alle verkeersregels in acht genomen. De medewerker geeft het goede voorbeeld.
- ✓ Wanneer er ruimte is voor vrij spel (park, speeltuin) bespreken de medewerkers dit eerst met de kinderen
- ✓ Bij uitstapjes met kinderen van het kinderdagverblijf maakt men gebruik van een zogenaamde wandelslinger waar kinderen zich aan kunnen vasthouden.
- ✓ Wanneer er gebruik gemaakt wordt van het openbaar vervoer worden de medewerkers geacht de activiteit zorgvuldig te hebben voorbereid.
- ✓ In het geval van vervoer met eigen auto of de Wijzerbus hanteren de medewerkers de richtlijnen van Veilig Verkeer NL. Men heeft afspraken gemaakt over het gebruik van eigen vervoer en ouders geven altijd toestemming in het formulier 'Geen bezwaar'. Zie voor dit formulier het Kwaliteitshandboek.

Protocollen

Voor bovengenoemde onderwerpen hanteren de medewerkers protocollen en werkinstructies uit het Kwaliteitshandboek van Wijzer:

- Protocol en werkinstructies: Veilig slapen
- Protocol en werkinstructies: Spelen, hitteprotocol en wateractiviteiten
- Protocol en werkinstructies: Uitstapjes en vervoer
- Protocol en werkinstructies: Omgaan met zieke kinderen
- Protocol en werkinstructies: Informatie voor ouders: formulier 'Geen bezwaar'

7. Sociale en emotionele veiligheid

Emotionele ondersteuning bieden is het kind een gevoel van geborgenheid geven, zodat het zich veilig en op zijn gemak voelt. Hierdoor kan een kind zijn aandacht richten op zijn omgeving en is het vrij om nieuwe indrukken op te doen en te leren van wat hij ervaart. Concreet betekent emotioneel ondersteunen dat de opvoeder op een positieve manier en duidelijk zijn of haar betrokkenheid laat blijken bij wat het kind doet en ervaart. Voorbeelden hiervan zijn troosten, complimentjes geven, aanmoedigen, interesse tonen).

Grensoverschrijdend gedrag en vermoeden kindermishandeling

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen en kindermishandeling heeft een enorme impact op het welbevinden van een kind. Zowel grensoverschrijdend gedrag als kindermishandeling kan plaatsvinden op psychologisch, fysiek en seksueel vlak, bewust en onbewust.

Voor alle medewerkers geldt: het gaat over jouw handelen en ook over jouw niet-handelen! Binnen Wijzer in Opvang zijn de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- ✓ Tijdens een teamoverleg moet grensoverschrijdend gedrag en vermoeden kindermishandeling geregeld op de agenda staan. Om dit met elkaar te kunnen bespreken is een open cultuur nodig waarbij medewerkers elkaar durven aanspreken op de regels en afspraken.
- ✓ Medewerkers zijn op de hoogte van het protocol: Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (meldcode 2019)
- ✓ Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-continu screening)
- ✓ Er wordt zorg en aandacht besteed aan het kinderen aanleren van:
  - het stellen van eigen grenzen
  - wat is wel en niet toelaatbaar gedrag
  - wat is gepast en ongepast gedrag.De manier waarop dit wordt aangeleerd staat beschreven bij het aanleren van normen en waarde in het pedagogisch werkplan van iedere locatie.
- ✓ De speel- of dagverblijfruimten zijn geen doorloopruimten voor externen.
- ✓ Alle bezoekers melden zich via de toegangsdeur van de locatie.
- ✓ Zowel in het veiligheids- en gezondheidsbeleid als in het pedagogisch werkplan van elke locatie staat hoe het vier-ogen-principe (zie bladzijde 17) wordt uitgevoerd.
- ✓ In het pedagogisch werkplan van elke locatie wordt beschreven hoe men pestgedrag voorkomt.

Protocollen

Voor bovengenoemde onderwerpen hanteren de medewerkers ook protocollen en werkinstructies die te vinden zijn in het Kwaliteitshandboek van Wijzer:

- Protocol en werkinstructies: Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierin bevindt zich ook het onderwerp: grensoverschrijdend gedrag.
- Centraal Pedagogisch beleid en pedagogisch werkplan van elke locatie.
- Protocol en werkinstructies: Bijzondere gebeurtenissen en situaties.

8. Risico's voor de Gezondheid

Kleine kinderen hebben nog weinig weerstand tegen infectieziekten. Hierdoor zijn ze veel vaker ziek dan volwassenen. Het is een natuurlijk gegeven dat kinderen een aantal infecties moeten doormaken teneinde hun weerstand te vergroten. Het is daarom niet zinvol en bovendien onmogelijk om alle contact met ziekteverwekkende micro-organismen te vermijden.

De meest voorkomende infecties zijn:

- gastro-enteritis, bijvoorbeeld diarree;
- voedselinfectie of voedselvergiftiging;
- huidinfectie, bijvoorbeeld krentenbaard;
- luchtweginfectie, bijvoorbeeld neusverkoudheid of griep.

De maatregelen die we binnen Wijzer in Opvang hebben genomen om risico's voor de gezondheid te voorkomen worden hieronder benoemd.

8.1 Persoonlijke hygiëne

Handen wassen

Via de handen worden de meeste ziekten overgebracht. Het is daarom belangrijk voor de medewerkers en de kinderen de handen goed schoon te houden door deze geregeld te wassen met water en zeep en goed af te drogen om ziekteverspreiding te beperken.

De medewerkers helpen en begeleiden de kinderen bij het wassen en verzorgen van handen en mond. Kinderen worden gestimuleerd dit zelf te doen ter bevordering van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Kinderen en medewerkers wassen hun handen:

- ✓ voor het bereiden of aanraken van het eten en de flesvoeding;
- ✓ voor het eten of helpen bij het eten;
- ✓ voor het verzorgen van een wond;
- ✓ voor het aanbrengen van crème of zalf. Crème gebruiken we uit een tube. Bij het opbrengen van crème of zalf gebruiken we een tissue;
- ✓ na het bezoek aan het toilet;
- ✓ voor en na het verschonen van een luier;
- ✓ voor en na het helpen of verzorgen na toiletbezoek van een kind;
- ✓ na contact met lichaamsvocht zoals speeksel, braaksel, wondvocht, ontlasting, bloed;
- ✓ voor en na het verzorgen van een wond;
- ✓ bij zichtbaar vuile handen;
- ✓ na het hoesten, niezen of snuiten van de neus;
- ✓ na het buitenspelen;

- ✓ na het schoonmaken en contact met vuil textiel en afval;
- ✓ na het uittrekken van handschoenen;
- ✓ voor en na het eten;
- ✓ na het bezoek aan de kinderboerderij.

Sieraden

- ✓ De medewerkers dragen geen sieraden bij handelingen zoals het verschonen van een luier, wondverzorging en het bereiden van eten. Aangeraden wordt tijdens het werk helemaal geen sieraden te dragen.

Nagelverzorging

- ✓ De medewerkers houden de nagels schoon en kort. Het dragen van kunstnagels wordt afgeraden.

Hoesten en niezen

- ✓ Kinderen wordt geleerd te hoesten of te niezen in een papieren zakdoek, aan de binnenkant van de elleboog of in de mouwen.
- ✓ Papieren zakdoeken gooien we na gebruik weg.

Hygiëne tijdens het verschonen

- ✓ Kinderen worden verschoond in de buurt van een kraan met zeep en desinfecterende doekjes. Kinderen worden niet verschoond bij een voedselbereidingsplek.
- ✓ Kinderen worden verschoond op een verschoonkussen dat geen scheuren vertoont.
- ✓ We gebruiken een handdoek als bescherming op het verschoonkussen en vervangen de handdoek na de verschoning van elk kind.
- ✓ De gebruikte luier wordt direct in de daarvoor bestemde emmer gedeponeerd.

Toiletgebruik

- ✓ We volgen de richtlijnen onder het kopje 'handhygiëne'.
- ✓ Bij gebruik van een potje reinigen we dit meteen na het gebruik, bergen deze droog op. We gebruiken een aparte borstel voor het reinigen. En de daarvoor bestemde schoonmaakmiddelen.
- ✓ Een toiletblokje gebruiken we alleen in het volwassenen toilet.

Tanden poetsen

- ✓ Wijzer in Opvang heeft ervoor gekozen op de locatie geen tanden van de kinderen te poetsen. Het tanden poetsen is de verantwoordelijkheid van de ouders. Zij poetsen thuis met de kinderen.

8.2 Schoonmaken en desinfecteren

Schoonmaken is het verwijderen van stof en vuil door middel van stofzuigen of dweilen. Desinfecteren is het verwijderen van ziekteverwekkers en doen we pas na het schoonmaken.

Schoonmaken

- ✓ Er wordt schoongemaakt in de volgorde van 'schoon naar vuil' en van 'hoog naar laag'.
- ✓ Meubels en voorwerpen worden schoon gemaakt met microvezeldoekjes en schoonmaakmiddel.
- ✓ Viezigheid en afval op de vloer ruimen we direct op.
- ✓ Het is wenselijk dat er geen kinderen in de ruimte zijn wanneer er wordt schoongemaakt.
- ✓ We gebruiken schoonwater.
- ✓ Er wordt gebruik gemaakt van schone materialen zoals schone doeken, dweilen, wissers, etc.
- ✓ Bij het kinderdagverblijf wordt de (gesloten) afvalbak buiten het bereik van kinderen gehouden.
- ✓ De afvalzakken gaan aan het einde van de dag in de daarvoor bestemde container.
- ✓ Schoonmaakmiddelen staan te allen tijde buiten het bereik van kinderen.
- ✓ Het speelgoed wordt elke twee weken schoongemaakt.
- ✓ De wasmanden worden dagelijks geleegd en de was wordt dagelijks gedaan.
- ✓ De vaat wordt in de keuken gereinigd met de hand of in de afwasmachine gezet. De afwasmachine zetten wij aan wanneer deze vol is.
- ✓ De afwasborstels worden vervangen wanneer deze vies of versleten zijn.
- ✓ Bij regenachtig weer wordt de vloer gedroogd met handdoeken of een dweil om uitglijden te voorkomen.
- ✓ Ieder kind heeft zoveel mogelijk een vaste slaapplek (een bed) en eventueel een vaste slaapzak per dag. Hoeslakens worden wekelijks verschoond. Zichtbaar vuil beddengoed wordt direct verschoond.

Desinfecteren

- ✓ Als er een ziekte heerst, overleggen we met de GGD welk desinfectiemiddel het beste gebruikt kan worden en welke concentratie nodig is bij het soort ziekteverwekker.
- ✓ Huishoudchlor is milieuonvriendelijk en gebruiken we niet als desinfectiemiddel.
- ✓ Er wordt gedesinfecteerd met middelen die zijn toegestaan door het College voor de Toelating van Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden (CTGB).

8.3 Voedselveiligheid

In het Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen staat dat iedereen die eten verstrekt aan derden, maatregelen moet nemen om de kans te verkleinen dat iemand ziek wordt door het eten. Binnen Wijzer in Opvang hebben we de volgende algemene regels en afspraken gemaakt:

- ✓ Bij elke maaltijd worden schone bekertjes, borden en bestek gebruikt, voor elk kind een eigen set.
- ✓ Kinderen onder 6 jaar mogen alleen onder begeleiding in de keuken komen.
- ✓ De geleverde boodschappen die gekoeld moeten blijven gaan direct de koelkast in. Deze koelkast is voorzien van een thermometer zodat de medewerker die de boodschappen aanneemt de temperatuur kan controleren.
- ✓ Etenswaaren worden pas vlak voor gebruik uit de koeling gehaald.
- ✓ De koelkast wordt minimaal iedere week schoongemaakt.
- ✓ De houdbaarheidsdatum van etenwareen wordt gecontroleerd voor het gebruik. Bij het gebruik hanteren we de term FIFO: first in, first out.
- ✓ Zodra een verpakking geopend wordt, wordt de datum van opening op het pak geschreven.
- ✓ Etenswaaren bergen wij op in doosjes, bakjes, zakjes en potten.
- ✓ Bij de bereiding van voedsel worden schone kookbenodigdheden gebruikt.

Hiernaast hanteren wij speciale regels en afspraken waar het gaat om zuigelingenvoeding, flessen en (fop)spenen.

Zuigelingenvoeding

- ✓ Er wordt alleen flesvoeding geaccepteerd die in poedervorm wordt aangeleverd, in afgepaste hoeveelheden.
- ✓ Aangemaakte flesvoeding wordt bewaard bij 4 graden Celsius. Wanneer er aan het einde van de dag nog voeding over is wordt deze weggegooid.
- ✓ Flessen met flesvoeding bewaren we niet in de koelkastdeur. De temperatuur kan in de deur hoger worden dan 4 graden Celsius.
- ✓ Aangemaakte flesvoeding mag maximaal een uur buiten de koeling blijven.
- ✓ Poedervormige zuigelingenvoeding wordt bewaard op een droge en koele plek.

- ✓ Op de verpakking van flesvoeding van de locatie staat duidelijk de openingsdatum beschreven. Na openen is de voeding nog 1 maand houdbaar
- ✓ De voorraad poedervormige zuigelingenvoeding wordt beperkt zodat de houdbaarheidsdatum niet overschreden wordt.

Moedermelk

- ✓ Ouders worden door medewerkers geïnstrueerd over de behandeling van afgekolfd moedermelk. De moedermelk moet gekoeld overgebracht worden.
- ✓ Moedermelk wordt bewaard in de koelkast bij 4 graden Celsius en wordt gebruikt op de dag van aanleveren. Ook is het mogelijk dat we de moedermelk invriezen. Dit kan tot maximaal 48 uur na het afkolven.
- ✓ Moedermelk kan twee weken in de gewone vriezer goed blijven en drie maanden bij -18 graden Celsius.
- ✓ Bevroren moedermelk wordt in de koelkast ontdooid. Moedermelk wordt nooit een tweede keer ingevroren.
- ✓ Gebruik moedermelk die is ontdooid binnen 24 uur. We noteren datum en tijdstip van ontdooien.

Bereiden van zuigelingenvoeding

- ✓ Zuigelingenvoeding wordt klaargemaakt op een plek die gescheiden is van een verschoonplek.
- ✓ Voor het bereiden van zuigelingenvoeding gebruiken we kraanwater of gekookt water.
- ✓ Flesvoeding en moedermelk mogen opgewarmd worden in de magnetron, een flessenwarmer of een pannetje. Het mag niet koken omdat hierdoor de voedingsstoffen verloren gaan.
- ✓ We gebruiken flessen die we goed kunnen schoonmaken. Dit zijn flessen met een wijde opening, die glad zijn en een maatverdeling hebben.
- ✓ Flessen en spenen zijn kind gebonden en worden dus niet door andere kinderen gebruikt.
- ✓ Na het opwarmen schudden we de fles goed en controleren we de temperatuur op de binnenkant van de pols.

Reinigen van flessen en (fop)spenen

- ✓ Flessen en (fop)spenen worden na gebruik direct uitgespoeld met koud water om bacteriegroei te stoppen.
- ✓ (Fop)spenen worden gecontroleerd of ze intact zijn en worden zo nodig vervangen.
- ✓ Als (fop)spenen op de grond zijn gevallen, worden ze eerst afgespoeld onder de kraan voordat ze aan de kinderen worden teruggegeven.
- ✓ (Fop)spenen koken we minstens 1x per week uit.

- ✓ Spenen halen we los van de ring en stoppen deze met de flessen in de vaatwasser, of we maken deze schoon met heet water en afwasmiddel.
- ✓ Schone flessen en (fop)spenen worden bewaard op een schone en droge plek.

8.4 Protocollen

Voor bovengenoemde onderwerpen hanteren de medewerkers ook protocollen en werkinstructies die te vinden zijn in het Kwaliteitshandboek van Wijzer:

· Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (uitgave:RIVM)

Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang

9. Een gezond en veilig binnenmilieu

Een gezond en veilig binnenmilieu betekent dat we oplettend zijn en aandacht hebben voor de leefomgeving binnen in het kindcentrum. We zorgen voor een schone lucht, een aangename temperatuur en een aangenaam geluidsniveau.

Luchtverversing

Het verversen van lucht kan door ventileren of door te luchten.

Ventileren is het voortdurend verversen van lucht, **luchten** is het in korte tijd verversen van vervuilde binnenlucht door ramen en/of deuren open te zetten

- ✓ Er wordt gelucht tijdens het schoonmaken, stofzuigen en bedden opmaken.
- ✓ Er wordt gelucht na het gebruik van verf of andere sterk ruikende spullen.
- ✓ De ruimtes hebben ramen, roosters of een mechanische installatie.
- ✓ Ventilatioosters in het plafond houden we vrij en maken we schoon als we zien dat ze vies zijn, maar in ieder geval één keer per maand.
- ✓ Ramen staan zoveel mogelijk open voor frisse lucht, als de temperatuur dit toelaat.

Stoffigheid en allergenen

Tijdens activiteiten komt er meer stof in de lucht die allergenen kunnen bevatten. Het is belangrijk om overal goed schoon te maken en stof te wissen. Allergenen zijn stoffen die voor een allergische reactie zorgen zoals astma of allergisch eczeem. Kinderen zijn vaak gevoelig voor allergenen afkomstig van huisstofmijt, (huis)dieren, parfum, bomen of planten.

- ✓ We plaatsen gemakkelijk schoon te maken meubels.
- ✓ Er worden geen schoonmaakmiddelen gebruikt met een sterke of prikkelende geur in de buurt van kinderen.
- ✓ We stofzuigen als er geen kinderen in de ruimte zijn i.v.m. het zich verspreiden van fijne stofdeeltjes door de lucht door het stofzuigen.

- ✓ Er kan een stofwisser worden gebruikt i.p.v. een bezem. Een bezem zorgt voor meer verspreiding van de stof.
- ✓ Plantenbakken, potten en schotels worden gecontroleerd op schimmels en vuil.
- ✓ Huisdieren zijn niet toegestaan binnen onze locaties.

Verf, lijm en spuitbussen

In veel soorten verf, lijm en spuitbussen zitten oplosmiddelen die tijdens het gebruik verdampen. Deze stoffen kunnen o.a. irritatie van de slijmliezen, hoofdpijn en vermoeidheid veroorzaken.

- ✓ Verf en lijm voor de kinderen is op waterbasis, geurvrij, kindvriendelijk en veilig.
- ✓ We ventileren extra tijdens en na het gebruik van verf of lijm.
- ✓ We gebruiken geen producten met oplosmiddelen of andere chemische producten in het bijzijn van de kinderen.

Rook en andere verbrandingsproducten

Rook bestaat uit verbrandingsgassen en fijnstofdeeltjes. Bij het branden van kaarsen, waxinelichtjes, olie, etc. komt rook vrij die de binnenlucht kan vervuilen.

- ✓ We gebruiken geen verbrandingstoestel zonder gesloten toe- en afvoer, behalve een gastoestel om op te koken in een keuken met mechanische ventilatie.
- ✓ We branden geen wierook, kaarsen, etc. op de locaties.
- ✓ Roken doen we buiten de locatie en bij voorkeur buiten het zicht van de kinderen.
- ✓ Geisers, gaskachels en andere installaties laten we jaarlijks controleren.

Temperatuur- en vochtbalans

Bij een luchtvochtigheid van meer dan 70%, overleeft huisstofmijt goed in textiel, vloerbedekking, bedden en kussens. Een combinatie van waterdamp en hoge luchtvochtigheid zorgt voor schimmels. Een te droge lucht kan irritaties veroorzaken aan slijmvliezen en ogen.

- ✓ We stellen de temperatuur in groepsruimten tijdens koude perioden in op 20 graden Celsius en in slaapkamers op 15 à 18 graden Celsius.
- ✓ We ventileren de ruimtes meer als de kinderen actief zijn.
- ✓ Vochtplekken maken we goed schoon en lekkages herstellen we direct.

Dierplaagbeheersing

Ratten, muizen en duiven zijn voorbeelden van dieren die niet alleen overlast en schade geven maar ook infectieziekten kunnen overdragen. Om de medewerkers en kinderen hiertegen te beschermen, is een goede dierplaagbeheersing nodig.

Allereerst zetten we in op het voorkomen van ongewenste dieren door wering, in de tweede plaats op bestrijding. We doen dit door onderstaande maatregelen te treffen:

- Technische-bouwkundige maatregelen zoals horren, kieren en gaten dichtmaken.
- Hygiënische maatregelen zoals goede schoonmaak en het correct bewaren van voedsel.
- Bedrijfsmatige maatregelen zoals het controleren van binnenkomende producten op (sporen van) ongewenste dieren.

10. Een gezond en veilig buitenmilieu

Planten en bomen zijn belangrijk voor de mens, maar sommigen kunnen giftig zijn of geven een allergische reactie. Daarnaast is het belangrijk dat we kinderen leren omgaan met (spelen in) de buitenruimte. We checken altijd de buitenruimte op onwenselijke omstandigheden zoals (zwerf)vuil en we zijn vooral alert op glas en andere gevaarlijke voorwerpen.

- ✓ Controleer of er giftige planten in de (buiten)ruimte aanwezig zijn.
- ✓ Berenklaauw bij speelterreinen wordt verwijderd.
- ✓ Onkruid moet worden weggehaald door een daarvoor bestemde instantie.
- ✓ We gebruiken geen (schadelijke) bestrijdingsmiddelen in de tuin.
- ✓ Nesten van eikenprocessierupsen moeten worden gemeld aan en worden verwijderd door een gemeentelijke voorziening.
- ✓ We ruimen speelgoed op.
- ✓ Er wordt gecontroleerd op gebreken bij speelmateriaal. Kapot speelgoed gooien we weg.
- ✓ Op het speelplein is er ruimte voor rustige en sportieve activiteiten.
- ✓ Fietsen worden buiten het speelterrein geplaatst.
- ✓ Kinderen onder de 6 jaar mogen alleen onder begeleiding in de berging komen.
- ✓ Bij de BSO maken wij gebruik van een zelfstandigheidstoestemmingsformulier.
- ✓ Verzakte tegels en kuilen worden hersteld en kapotte tegels vervangen.
- ✓ Boomwortels mogen geen obstakel vormen.
- ✓ Grote hopen bladeren worden verwijderd van de speelplaats indien dit letsel kan veroorzaken door bijvoorbeeld gladheid.
- ✓ Bij sneeuw en ijsvorming wordt er ter voorkoming van gladheid pekkel gestrooid om de entree bereikbaar te houden.
- ✓ Kinderen rennen en stoeien graag: wij leren hen wat toelaatbaar is. Het uitgangspunt is dat je elkaar geen pijn doet en dat rennen ook risico's heeft.
- ✓ De medewerker weet hoe te handelen bij (licht) letsel of verwondingen.

Zandbakken

- ✓ De zandbak wordt gecontroleerd op vuil.

- ✓ Uitwerpselen van honden en katten scheppen we met ruim zand eromheen uit en het zand wordt ververst.
- ✓ De zandbak wordt periodiek ververst door de facilitaire dienst.
- ✓ Het is wenselijk de zandbak te bedekken.
- ✓

Buitenzwembadjes

- ✓ Het badje wordt op vuil gecontroleerd voordat we het vullen met water.
- ✓ We verversen het water direct als het zichtbaar vervuild is.
- ✓ Er wordt alleen speelgoed gebruikt wat waterbestendig is, dus speelgoed van kunststof of roestvrijstaal.
- ✓ Het badje wordt na gebruik schoongemaakt.
- ✓ Er worden speciale zwemluiers gebruikt voor de kinderen die niet zindelijk zijn.
- ✓ We houden voortdurend toezicht.

Wespen en bijen

- ✓ Buiten proberen we te voorkomen dat we kinderen eten of drinken geven wat wespen en/of bijen aantrekt.
- ✓ We leren kinderen dat je insecten met rust laat.
- ✓ Insecten worden aangetrokken door vooral zoete geuren. Plakkerige handen en monden worden schoon gemaakt voordat we naar buiten gaan.
- ✓ Als een kind wordt gestoken door een bij verwijderen we direct de angel en zuigen het gif weg. Hierbij gebruiken we het uitzuig setje uit de EHBO-set.
- ✓ De steekplek wordt gekoeld.
- ✓ Bel direct 112 als er na een steek een heftige reactie ontstaat, zoals bewusteloosheid, allergie of benauwdheid of als een kind in de mond of hals wordt gestoken!!

Teken

- ✓ Vanwege teken is het wenselijk beschermende kleding te dragen in een bosrijk gebied, d.w.z. kleding met lange mouwen en lange broek.
- ✓ Na een uitstapje worden de kinderen gecontroleerd op teken en tekenbeten.
- ✓ Teken worden verwijderd met een tekenpincet en het wondje wordt gedesinfecteerd met alcohol.
- ✓

Algemene maatregelen en afspraken (aanvaardbare kleine risico's) die medewerkers hanteren om letsel te voorkomen of te beperken

- ✓ Kinderen wordt geleerd alleen te lopen in binnenruimtes. Kinderen mogen rennen in de daarvoor bestemde speel- of sportlokalen.
- ✓ Kinderen mogen gooien met een zachte bal.
- ✓ Er zijn veiligheidsstrippen bij de posten van de deuren aangebracht, zodat kinderen hun vingers niet bezeren.

- ✓ De veiligheidsstrippen worden gecontroleerd op scheuren en worden indien nodig vervangen.
- ✓ Er hangt geen speelmobiel boven een box of bed.
- ✓ Losse speelkleden mogen geen obstakels zijn en bevatten geen omhoog krullende uiteindes.
- ✓ Losse speelkleden worden met dubbelzijdig tape vastgeplakt aan de vloer of er wordt een antislipmat gebruikt.
- ✓ Losse bedrading wordt verwijderd en/of in een koof opgeborgen.
- ✓ De plafonds en wanden zijn brandwerend en we maken gebruik van brandveilige en brandvertragende materialen.
- ✓ Verkeersruimtes en vluchtroutes bevatten geen obstakels in de loopruimte.
- ✓ Stopcontacten zijn beveiligd.
- ✓ De klink van deuren wordt hoger geplaatst dan gewoonlijk zodat ze buiten het bereik van jonge kinderen zijn.
- ✓ Scherpe voorwerpen worden altijd buiten het bereik van kinderen opgeborgen. Bij activiteiten met scherpe voorwerpen is er altijd begeleiding aanwezig.
- ✓ Het meubilair en de inrichting voldoen aan de veiligheidseisen. Zie hiervoor de Warenwet Kinderbedden en -boxen.
- ✓ Bij activiteiten waar het groot risico van levensbedreigend letsel door vallen of botsen aanwezig is moet men de activiteit zorgvuldig voorbereiden om groot risico om te zetten naar klein risico (bijvoorbeeld "skeeleren->hoofdletsel dus helm verplicht)

10.1 Protocollen

Voor bovengenoemde onderwerpen hanteren de medewerkers ook de volgende protocollen en werkinstructies die te vinden zijn in het Kwaliteitshandboek van Wijzer:

- Protocol en werkinstructies Uitstapjes;
- Protocol en werkinstructies Voedingsbeleid;
- Protocol en werkinstructies Omgaan met zieke kinderen;
- Richtlijnen Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid;
- Richtlijnen Kwaliteitskader Huisvesting Kinderopvang (Waarborgfonds Kinderopvang);
- Checklist Kwaliteit van de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang (BOINK).

11. Het proces van implementatie

- De verantwoordelijkheid van een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid ligt bij de beleidsmedewerker Kwaliteit Opvang.
- In het veiligheids- en gezondheidsbeleid bevindt zich een Checklist waarin de maatregelen en afspraken worden beschreven met betrekking tot grote

en kleine risico's. Deze checklist vervangt de jaarlijks vastgestelde risico-inventarisatie (QuickScan risicomonitor kinderopvang).

- De beleidsmedewerker Kwaliteit Opvang heeft met de leidinggevende een gesprek over de implementatie en de planning.
- De implementatie wordt gedaan in de vorm van schrijfsessies met de medewerkers van alle locaties. In gezamenlijkheid wordt de checklist zorgvuldig naloopen en besproken.
- Er wordt vastgesteld hoe groot of klein de risico's zijn en ze worden afgevinkt: 'zo handelen wij'.
- Per locatie kan er een aanvulling op de checklist gemaakt worden, met eventuele locatie gebonden risico's. In deze aanvulling wordt beschreven welke extra maatregelen en afspraken er genomen zijn t.a.v. de risico's die gelden voor de locatie.
- Het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt samen met de checklist aangeboden aan het team en oudercommissie.
- Er wordt jaarlijks een planning gemaakt voor een evaluatie met alle medewerkers.

12. Belangrijke maatregelen Beleid Veiligheid & Gezondheid toegelicht en nader beschreven

12.1 Vier ogen principe

Het vier ogenprincipe (vanuit het covenant kinderopvang) houdt in dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren. De beroepskracht kan de werkzaamheden uitsluitend verrichten terwijl hij/zij gezien en/of gehoord kan worden door een andere volwassene. Om te bewerkstelligen dat het risico op misbruik van kinderen wordt voorkomen kunnen de volgende middelen ingezet worden: het samenvoegen van groepen aan het begin en einde van de dag, ruimtes met ramen of kijkgaten, gebruik van babyfoon, inzet van stagiaires etc. In de pedagogische werkplannen van de locaties staat beschreven hoe we op de betreffende locatie vorm geven aan het vier ogenprincipe.

12.2 Achterwacht

Omdat de achterwachtregeling per locatie anders kan zijn, staat deze beschreven in het pedagogisch beleidsplan van de locatie.

12.3 Bedrijfshulpverlening (BHV & EHBO)

We volgen de kwaliteitseisen vanuit wet- en regelgeving met betrekking tot EHBO en BHV. Alle medewerkers hebben een certificaat 'eerste hulp aan kinderen' (kinder-EHBO) of worden hiervoor opgeleid.

Op een locatie kunnen zich situaties voordoen waarbij ontruimd moet worden. Te denken valt aan brand, een bommelding, etc. Voor iedere locatie is een protocol ontruiming opgesteld en zijn er medewerkers aangewezen als bedrijfshulpverlener (BHV-er).

Op elke locatie ligt een document waarin geregistreerd staat wie er kinder-EHBO hebben en op welke dagen deze beroepskrachten werkzaam zijn.

Op het servicekantoor is een document waarin staat wanneer welke beroepskracht zijn/haar certificaat heeft behaald.

Wanneer er een ongeval plaatsvindt binnen het kindcentrum, vullen de medewerkers een ongevallenformulier in.

13. Communicatie en afstemming intern en extern

Wijzer vindt het belangrijk dat de medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken, zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid met, indien nodig, extra opleiding en instructie, zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van de voorgeschreven maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens teamoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers raken hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd over het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Daarnaast worden ouders via een nieuwsbrief van het kindcentrum op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze ter plekke beantwoord. Wanneer een vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

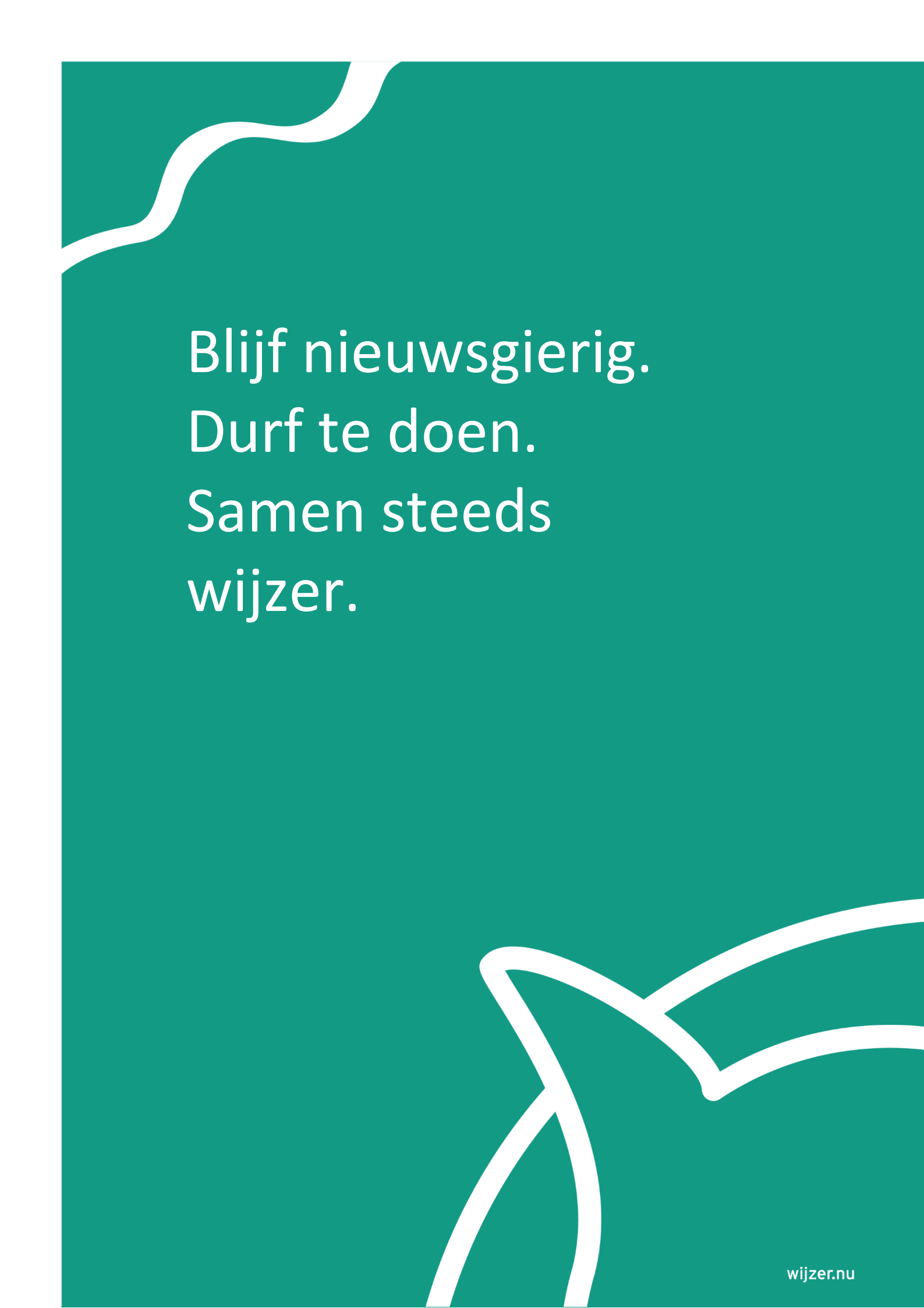
14. Ondersteuning bij en melding van klachten

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of een ouder een klacht heeft.

Voor ouders is er een klachtenreglement met daarbij formulieren die ingevuld worden als er een klacht op de locatie binnenkomt. We staan open voor feedback, wanneer ouders contact opnemen om hun klacht te melden gaan we met ouders in gesprek om te kijken of we gezamenlijk tot een oplossing kunnen komen. Mocht dit niet lukken, dan bestaat er de mogelijkheid gebruik te maken van de interne klachtenprocedure.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang. Voor de beroepskrachten is er een vertrouwenspersoon/klachtencommissie. In het uiterste geval is het mogelijk om contact op te nemen met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover kan de ouder vinden op website.

The background is a solid teal color. In the top-left corner, there is a white wavy line that curves downwards and then back up. In the bottom-right corner, there is a white abstract shape that resembles a stylized bird or a leaf, with several curved lines extending from it.

Blijf nieuwsgierig.
Durf te doen.
Samen steeds
wijzer.